

Encaix de premsa de Puigdoure

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Zona turó de Puigdoure
Emplaçament Al cobert al costat de la casa de Puigdoure.

Coordenades:

Latitud: 41.67134
Longitud: 1.94271
UTM Est (X): 411988
UTM Nord (Y): 4613826

Classificació

Número de fitxa 08139-45
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII?
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Falten elements
Protecció Legal
Observacions protecció: NNSS, 1990. Pla especial Parc, 1997.
Accés Restringit
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Diputació de Barcelona. Rambla Catalunya, 126. 08029 Barcelona
Fitxes associades:
[Puigdoure](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dv., 02/02/2007 - 01:00

Descripció

Al costat de la casa de Puigdoure hi ha un antic cobert que no conserva la teulada i que tenia la funció de lloc de premsada del vi i l'oli. La construcció aprofita una paret de roca per la banda de ponent, de manera que aquesta roca fa de paret de la construcció i la teulada es recolzava sobre aquesta. En aquesta paret de roca hi ha uns encaixos esculpits a la roca que servien per albergar una premsa vertical per aixafar raïm o oli. L'encaix, que fa uns dos metres d'alçada, té forma de creu, amb l'extrem inferior bastant més ample que el superior i amb un encaix quadrat que s'enfonsa a la part central de la cruïlla dels braços. A la base hi ha les restes d'un encaix semicircular de pedra, on quedava encastrada la gàbia de la premsa.

Observacions:

Es troba dins la zona del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

Història

El cultiu de la vinya i la seva comercialització va provocar un important creixement amb ampliació de la superfície conreable i la roturació de nous camps en un territori de superfície difícil, que va obligar a la construcció de murs de pedra seca presents a tot el territori, i que va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire al voltant dels grans masos de la zona: El Farell, la Mata, Matarrodona. Aquest cultiu va generalitzar la construcció de tines i premses als masos, que moltes vegades eren també utilitzades per premsar l'oli. Aquest tipus de premsa que aprofita una roca per subjectar l'estructura és el tipus més antic conegut, datable al segle XVII. En l'encaix horitzontal central s'hi posava una biga de roure, pel centre passava el cargol de fusta o ferro vertical que, accionat amb una barra de ferro o fusta des de fora, es cargolava i feia baixar la premsa. La premsa es trobava dins un recipient de fusta que quedava encaixat a la part inferior. Aquest tipus de premsa estalviava els grans muntants de fusta que necessitaven les premses, ja que eren substituïts per la mateixa roca. Puigdoure surt esmentada en el fogatge de 1553 (Iglésies, 1979) que esmenta a Narcís Puig Roure. També a la consuetud de Mura de 1592 (APM) hi vivia Salvador Puxtoura i 11 persones més. Aquesta informació és la que en permet afirmar que la casa ja existia al segle XIV. Tenim també un document de l'any 1633, quan Jaume Puigdoure pagès de Santa Creu de Palou era tutor i cuidador dels fills d'Antich Puigdoure (AT; Ballbé, 1997). A la mateixa casa tenim gravada la data 1743 en una llinda de la casa antiga, probablement fruit d'una ampliació o reconstrucció, i el cos més modern data del segle XIX. Les masies de Santa Creu de Palou: Matarrodona, Puigdoure, la Casa del Putget i el Farell, al segle XVIII van tenir un important auge econòmic degut a la producció de vi, com ho demostren les llindes gravades en les portes de les cases i els cups. L'antic masover de la casa, Ramon Montagut, va trobar cinc monedes de coure, Ardits de Bilió, moneda barcelonesa de l'any 1640, en retirar la runa de la teulada de la casa antiga que se li va enfonsar. En aquella època la casa era utilitzada com a corrals de bestiar.

Bibliografia

BALLBÈ, M.: Aportació històrica de Mura. Les cases de pagès. Mura. 1997. FERRANDO I ROIG, A. (1983). El Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac. Història i arqueologia vistes per un excursionista. Unió Excursionista de Sabadell. IGLÉSIES, J. (1979). El fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Volum I. Barcelona.

